

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 1Co/76/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4412221249
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Štefan Hrvola
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2014:4412221249.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Hrvolu a členov senátu JUDr. Stanislava Libanta a JUDr. Petra Kaňu, v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s. r. o. so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpený Fridrich Paľko, s. r. o. so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti odporcovi: Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti SR so sídlom v Bratislave, Župné nám. 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Komárno zo dňa 10. marca 2014, č. k. 9C/188/2012-119, takto

rozhodol:

Odvolačný súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.

Odporcovi nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa návrh zamietol a odporcovi nepriznal náhradu trov konania. Konštatoval, že navrhovateľ sa písomne podaným návrhom zo dňa 27.09.2012 domáhal, aby súd zaviazal odporcu na zaplatenie majetkovej škody v sume 1.546,74 € a nemajetkovej ujmy v sume 309,35 € s tým odôvodnením, že Okresný súd v Nových Zámkoch po 659 dňoch zamietol žiadosť o vydanie poverenia vo veci vedenej pod exekučným číslom EX 2603/2009. Rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 3 ods. 1, § 4 ods. 1 písm. a), bod 1., § 9 ods. 1, 2, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, § 41 ods. 1, 2 písm. c), d), § 44 ods. 1, 2 Exekučného poriadku, § 101 ods. 2, § 142 ods. 1 OSP. Z vykonaného dokazovania mal nesporne preukázané, že navrhovateľ sa písomne obrátil na odporcu, ako na príslušný orgán so svojim nárokom na náhradu škody. Odporca nerozporoval túto skutočnosť, nárok na náhradu škody navrhovateľovi neuspokojil. Z týchto dôvodov sa navrhovateľ obrátil so svojim nárokom na súd. Tvrdenie navrhovateľa, že Okresný súd Nové Zámky v exekučnej veci 14Er/409/2009 nevydal poverenie pre súdneho exekútora v zákonnej lehote je nepravdivé. Okresný súd Nové Zámky postupoval v súlade s ustanovením § 44 ods. 2 zákona o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a písomné poverenie pre súdneho exekútora nevydal, ale jeho návrh zamietol, pričom 15 dňová lehota sa na takéto rozhodnutie nevzťahuje. Konštatoval, že z vykonaného dokazovania vyplynulo, že dňa 06.05.2009 sa u súdneho exekútora začalo exekučné konanie na základe návrhu oprávneného POHOTOVOSTĚ s.r.o. proti povinnému Monika Sztojková pre vymoženie sumy 306,67 € s príslušenstvom priznanej rozsudkom Stáleho rozhodcovského súdu, pričom dňa 02.06.2009 bola Okresnému súdu Nové Zámky doručená žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého o udelenie poverenia na vykonanie predmetnej exekúcie. V predmetnej exekučnej veci bol dňa 02.01.2011 (správne malo byť 01.02.2011) zamietnutý návrh na vydanie poverenia. Proti tomuto uzneseniu odvolanie podané nebolo, preto nadobudlo právoplatnosť dňa 02.03.2011. Následne bolo exekučné konanie zastavené, pričom ani proti tomuto rozhodnutiu odvolanie podané nebolo a nadobudlo právoplatnosť dňa 27.05.2011. Takto

bolo rozhodnuté z dôvodu, že exekučný titul bol v rozpore so zákonom. Nakoľko tým neboli splnené hmotnoprávne podmienky pre zodpovednosť štátu uvedené v ustanovení § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., súd prvého stupňa návrh navrhovateľa ako nedôvodný zamietol, pričom mal za to, že na zamietnutie návrhu o vydanie poverenia sa 15 dňová lehota nevzťahuje. Uviedol, že exekučný súd neporušil žiadnu zákonom stanovenú lehotu a preto nemohlo z jeho strany dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu, tým nie sú splnené hmotnoprávne podmienky pre zodpovednosť štátu uvedené v ustanovení § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., z ktorého dôvodu súd návrh navrhovateľa ako nedôvodný zamietol. O trovách konania rozhodol v zmysle § 142 ods. 1 OSP, keď v konaní úspešnému odporcovi nepriznal náhradu trov konania, nakoľko mu žiadne nevznikli a ani si ich neuplatnil.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal v zákonom stanovenej lehote navrhovateľ odvolanie. Odôvodnil ho tým, že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil a neúplne zistil skutkový stav veci. Namietal, že súd rozhodol v merite veci na základe „inšpirácie“ novou právnou úpravou obsiahnutou v ustanovení § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. V právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom konaní nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenie zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Ak súd založil svoje rozhodnutie na takejto neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústreďeného postupu, ktorý má dôsledok v nesprávosti súdneho rozhodnutia a takéto rozhodnutie musí byť zrušené. Súd bol viazaný ustanovením § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom pred prijatím zákona č. 412/2012 Z.z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení zákona č. 412/2012 Z.z. Súd svojím rozhodnutím aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Súd nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd však ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Exekučný súd rozhodoval o udelení poverenia na vykonanie exekúcie, s čím nemal nič spoločné rozhodcovský súd. Právna istota ohľadom riadneho výkonu exekúcie nemohla byť odstránená rozhodnutím rozhodcovského súdu, ale len súdu exekučného. Súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Súd svojimi úvahami úplne neguje doposiaľ vytvorenú a stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, ktorá je základom štandardu ochrany základných práv v Európe, teda aj práva na spravodlivý súdny proces a osobitne práva na prerokovanie veci v primeranom čase. Štrasburský súd opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory. Štrasburský súd tiež uviedol, že dohovor zaväzuje zmluvné štáty, aby organizovali svoj právny poriadok takým spôsobom, aby vyhovel požiadavkám článku 6 ods. 1, zahrňujúc aj právo na rozhodnutie veci v primeranej lehote. S poukazom na uvedenú argumentáciu a vytknuté procesné chyby navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu 1. stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Odporca sa k odvolaniu písomne nevyjadril.

Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania v zmysle § 212 ods. 1 OSP bez prejednania na nariadenom odvolacom pojednávaní a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné, preto rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil, keďže súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci a vec aj správne právne posúdil.

Podľa § 212 ods. 1 OSP, odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný.

Podľa § 219 ods. 1 OSP, odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 OSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 213 ods. 1 OSP, odvolací súd je viazaný skutkovým stavom, tak ako ho zistil súd prvého stupňa s výnimkami ustanovenými v odsekoch 2 až 7.

Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať nielen zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania (ktoré účastník môže meniť a dopĺňať len do uplynutia odvolacej lehoty). Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu. Ustanovenie § 212 ods. 2 OSP vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania. Ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania, pričom dôvodmi podaného odvolania je odvolací súd viazaný vždy. Na vady konania pred súdom prvého stupňa prihliadne odvolací súd len vtedy, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. To znamená, že pokiaľ sa v konaní pred súdom prvého stupňa síce vyskytli vady, ale ktoré nemali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, potom odvolací súd na tieto vady neprihliadne.

Vzhľadom k tomu, že odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný, pri posudzovaní predmetnej veci sa zaoberal len námietkami navrhovateľa uvedenými v odvolaní a procesným postupom súdu prvého stupňa, ktorý predchádzal napadnutému rozhodnutiu.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok dáva (6Cdo 119/2013).

K nesprávnemu úradnému postupu môže dôjsť nielen pri úkonoch v rámci činnosti, pri ktorej štátny orgán nerozhoduje, ale tiež v rámci jeho rozhodovacej činnosti. Nesprávnym úradným postupom môže byť aj nevydanie alebo oneskorené vydanie rozhodnutia v dôsledku porušenia stanovených alebo primeraných lehôt na jeho vydanie, lebo znaky nesprávneho úradného postupu má aj nečinnosť štátneho orgánu alebo jeho činnosť, ktorá nie je vykonávaná v stanovenej lehote alebo v lehote, ktorá zodpovedá právu na prejednanie veci „bez zbytočných prietahov“ (článok 48 odsek 2 Ústavy Slovenskej republiky).

O vzťah príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou ide vtedy, ak škoda vznikla v dôsledku nesprávneho úradného postupu, t.j. ak je medzi nimi vzťah príčiny a následku, pri ktorej platí, že ak by nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu, nevznikla by ani škoda. Vzťah príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou je vzťahom príčiny a následku, ktorý musí byť priamy, bezprostredný, neprerušovaný, nestačí, ak je iba sprostredkovaný. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba v dôsledku toho skúmať, či v komplexe skutočností prichádzajúcich do úvahy ako príčina škody existuje skutočnosť, s ktorou zákon spája zodpovednosť za škodu.

Zodpovednosť za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci je zákonom č. 514/2003 Z.z. koncipovaná ako zodpovednosť objektívna, čo znamená, že zo strany oprávneného subjektu nie je potrebné preukazovať zavinenie vo forme úmyslu, resp. nedbanlivosti, ale stačí preukázať, že škoda (ak vznikla) je výsledkom činnosti príslušného orgánu štátu. Uvedená zodpovednosť je v ústave zakotvená v čl. 46 ods. 3.

Súd prvého stupňa v predmetnej veci správne skúmal naplnenie predpokladov zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci. Súd prvého stupňa po preskúmaní uvedených podmienok potrebných k vzniku zodpovednosti štátu za škodu nezistil naplnenie ani jednej z nich, ktoré by vo vzájomnej súvislosti pri naplnení spôsobili zodpovednosť štátu za škodu.

Navrhovateľ namietal, že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom. Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie taký nežiaduci postup súdu v prejednávanej veci, ktorým súd účastníkovi konania znemožní realizáciu tých práv, ktoré mu priznáva Občiansky súdny poriadok za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Táto vada je významná najmä vtedy, ak by súd postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s inými všeobecne záväznými právnymi predpismi, a tým odňal účastníkovi jeho procesné práva. Navrhovateľ však nešpecifikoval žiadne skutočnosti, na základe ktorých malo dôjsť k odňatiu možnosti konať pred súdom, pričom ani odvolací súd žiaden takýto dôvod nevzhladol. Navyše hoci podľa § 120 odsek 1, veta prvá OSP účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, podľa vety druhej citovaného ustanovenia, súd

(teda nie účastníci) rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Preto ani nevykonanie navrhovaných dôkazov nemôže mať za následok odňatie možnosti konať pred súdom.

Právom a zároveň povinnosťou účastníka konania je zúčastniť sa nariadeného pojednávania. Pojednávanie môže byť odročené iba z dôležitého dôvodu. V predmetnej veci sa však navrhovateľ a jeho právny zástupca pojednávania nezúčastnil z vlastného rozhodnutia, pričom predvolanie im bolo doručené v dostatočnom časovom predstihu pred pojednávaním, so zachovaním zákonnej päťdňovej lehoty. Ospravedlnenie neúčasti bolo súdu doručené mailom a to dňa 10.03.2014, teda v deň pojednávania. Súd prvého stupňa preto postupoval správne, keď na základe vykonaného dokazovania vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti navrhovateľa.

Súd prvého stupňa vec správne právne posúdil a správne zistil skutkový stav veci. Ako vyplýva z obsahu súdneho spisu Okresného súdu Nové Zámky, sp. zn. 14Er/409/2009, exekučné konanie v predmetnej veci začalo dňa 06.05.2009, kedy bol spísaný návrh na vykonanie exekúcie pred súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým. Žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie došla Okresnému súdu Nové Zámky dňa 02.06.2009. O žiadosti o udelenie poverenia súd rozhodol po doložení dokladov oprávneným a to uznesením č.k. 14Er/409/2009-22 zo dňa 01.02.2011, ktorým žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zo dňa 19.05.2009 zamietol. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 02.03.2011. Voči predmetnému uzneseniu oprávnený odvolanie nepodal. Následne Okresný súd Nové Zámky uznesením č.k. 14Er/409/2009-23 zo dňa 22.03.2011 exekučné konanie zastavil. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 27.05.2011.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku účinného do 01.06.2010, súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Na základe citovaného ustanovenia § 44 odsek 2 Exekučného poriadku účinného v čase začatia predmetnej exekúcie je potrebné konštatovať, že hoci predmetné ustanovenie stanovuje 15 dňovú lehotu, o ktorej navrhovateľ tvrdí, že nebola súdom dodržaná, táto lehota sa vzťahuje iba na rozhodnutie súdu, ktorým udelí poverenie súdnemu exekútorovi na vykonanie exekúcie. Zákonodarca mal pri zohľadnení jazykového-gramatického, logického a systematického výkladu na myslí predovšetkým rozhodnutia súdu, ktorými tento „poveril“ súdneho exekútora vykonaním exekúcie. V opačnom prípade by aj v prípade naplnenia podmienok pre rozhodnutie súdu, ktorým zamietol žiadosť o udelenie poverenia (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku, druhá veta) uviedol, že súd je povinný/súd rozhodne v určitej konkrétnej lehote. Neuvedením konkrétnej lehoty zákonodarca jasne prejavil svoju vôľu, že súd v prípade, ak zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, nie je povinný rozhodnúť v tak krátkej lehote, ako v prípade „poverenia“, pretože pri zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia sa jedná o náročnejšie rozhodnutie, pri ktorom súd podrobuje žiadosť, návrh a exekučný titul vlastnému skúmaniu. Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že v prípade ustanovenia § 44 odsek 2 Exekučného poriadku zákonodarca nestanovil lehotu 15 dní na vydanie rozhodnutia, ale iba na vydanie poverenia súdnemu exekútorovi na vykonanie exekúcie.

Vzhľadom k uvedenému odvolací súd môže len konštatovať, že nedošlo k porušeniu povinnosti rozhodnúť o žiadosti o udelenie poverenia v zákonom stanovenej / v primeranej lehote, a teda k stavu právnej neistoty a k prietahom v konaní namietaných navrhovateľom ani nemohlo dôjsť, v plnom rozsahu sa stotožňujúc s odôvodnením napadnutého rozhodnutia.

Navyše v predmetnej veci bolo exekučné konanie právoplatne zastavené, preto v tomto prípade ani nemohlo dôjsť k vzniku škody. Exekučný titul, v tomto prípade rozhodcovský rozsudok, neexistoval od začiatku, nakoľko išlo o paakt, z čoho jednoznačne vyplýva, že navrhovateľ zavinil celé konanie.

Záverom je potrebné poznamenať, že neušlo pozornosti odvolacieho súdu, že súd prvého stupňa citoval ustanovenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom od 01.06.2010, pričom správne

mal citovať ustanovenie v znení účinnom pred 01.06.2010, teda v čase začatia exekučného konania. Navrhovateľ však vo svojom odvolaní túto skutočnosť nenamietal, preto sa ňou odvolací súd viac ani nezaoberal. Uvedená vada navyše ani nemala za následok nesprávnosť rozhodnutia vo veci.

Čo sa týka použitia § 9 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, súd prvého stupňa toto citoval v správnom znení (teda v znení účinnom do 01.01.2013), pričom ho na daný skutkový stav aj správne aplikoval. Uvedené preto nemá žiaden vplyv na nesprávnosť napadnutého rozhodnutia a preto je aj táto námietka nedôvodná.

Odvolací súd o trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 142 odsek 1, v spojení s § 140 odsek 1, § 151 odsek 1 veta prvá a § 224 odsek 1 OSP tak, že odporcovi, ktorý mal vo veci plný úspech, náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, keďže si náhradu trov neuplatnil a z obsahu spisu mu vznik týchto trov ani nevyplýva, a teda mu žiadne nevznikli.

Toto rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.